

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
3509296-1043215-PDCV

Bijlagen
1

Datum document
31 januari 2023

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 21 februari 2023
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over beweringen met betrekking tot het bewust muteren van het coronavirus door Pfizer (2023Z01417, ingezonden 31 januari 2023).

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Ernst Kuipers

Antwoorden op Kamervragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over beweringen met betrekking tot het bewust muteren van het coronavirus door Pfizer (2023Z01417, ingezonden 31 januari 2023).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de berichtgeving van Project Veritas rondom het vermeend bewust muteren van het coronavirus door Pfizer en het persbericht van Pfizer zelf dat daarop volgde? 1) 2)

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u naar aanleiding van deze berichtgeving contact opgenomen met Pfizer (in Nederland) en/of andere (farmaceutische) partijen en/of betrokkenen/experts om opheldering over/toetsing van deze beweringen te verkrijgen? Zo ja, welke informatie heeft u verkregen? Zo nee, waarom niet en bent u voornemens dit alsnog te doen?

Antwoord vraag 2

Nee, dat heb ik niet en ben ik ook niet voornemens te doen, omdat ik daar op basis van de berichtgeving en het persbericht waaraan wordt gerefereerd geen aanleiding toe zie.

Vraag 3

Weet u of het inmiddels duidelijk is of de persoon uit de video die beweringen doet over de vermeende plannen van Pfizer om zelf het coronavirus te muteren daadwerkelijk een medewerker is van Pfizer? Zo nee, gaat u dit uitzoeken?

Antwoord vraag 3

Nee. Ik zie ook geen reden om dit te onderzoeken.

Vraag 4

Hoe reflecteert u op het door Pfizer gepubliceerde persbericht naar aanleiding van de genoemde video? Wat vindt u ervan dat de claims die in de video worden gedaan door Pfizer niet expliciet worden ontkend? Betekent dit dat bij Pfizer wel degelijk wordt nagedacht over de mogelijkheid om het coronavirus eigenhandig te muteren, teneinde vooruit te lopen op eventuele nieuwe varianten van het virus, om daarvoor op voorhand nieuwe vaccins te kunnen ontwikkelen? Hoe reflecteert u op het op deze wijze gebruiken van virussen als 'verdienmodel'? Vindt u dit wetenschappelijk gerechtvaardigd, of raakt de farmaceutische industrie hiermee aan een ethische grens?

Vraag 5

Hoe reflecteert u op de potentiële risico's die onvermijdelijk komen kijken bij zelfstandig muteren van het coronavirus door de farmaceutische industrie? Vindt u deze risico's opwegen tegen de mogelijke wetenschappelijke en medische voordelen van het vooruitlopen op virusvarianten om daarvoor een vaccin te ontwikkelen? Zo ja, kunt u dit uitgebreid uiteenzetten?

Antwoord vraag 4 en 5

In Nederland gelden er (Europese) wetten en regels voor het genetisch modificeren van organismen, waaronder virussen. Deze verzekeren de veiligheid van mens, dier en milieu. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ziet toe op de naleving van de regels voor het werken met genetisch gemodificeerde organismen (ggo's). Voor specifieke vragen over onderzoeksmethoden verwijst ik naar de betreffende vaccinproducent.

Vraag 6

Weet u of Pfizer inderdaad op dit moment inspanningen levert om het coronavirus eigenhandig te muteren?

Antwoord vraag 6

Zie mijn antwoorden op vraag 2 en vraag 4 en 5.

Vraag 7

Wat betekent het dat Pfizer in haar persbericht spreekt over het gebruiken van het spike-eiwit van 'nieuwe zorgwekkende varianten' in 'samenwerking met medewerkers'? Welke partijen zijn betrokken bij dergelijk onderzoek en vanuit welke expertise en bevoegdheden?

Antwoord vraag 7

Farmaceutische bedrijven gaan zelf over de inhoud van hun eigen persberichten. Het staat Pfizer vrij om, binnen de kaders van wet- en regelgeving, dergelijk onderzoek uit te voeren en hierin samen te werken met andere partijen.

Vraag 8

Hoe verhoudt het statement van Pfizer dat 'de Amerikaanse overheid vraagt om dergelijke onderzoeken' en dat 'veel bedrijven en academische instituten over de hele wereld op deze manier onderzoek doen' zich tot de Nederlandse industrie? Worden dergelijke technieken ook in Nederland verkend en/of op dit moment al ingezet, bijvoorbeeld voor andere virussen? Zo ja, was de Nederlandse overheid daar altijd al van op de hoogte en/of is daar zelfs door de Nederlandse overheid op aangedrongen? Op welke manier worden dergelijke onderzoeken gereguleerd?

Antwoord vraag 8

Een fabrikant moet studies naar veiligheid en werkzaamheid uitvoeren om een nieuw middel of een nieuwe stof op de markt te mogen brengen. De in het persbericht genoemde technieken kunnen ook in Nederland worden toegepast, mits voldaan wordt aan de geldende wet- en regelgeving.

Vraag 9

Bent u voornemens uit te zoeken of Pfizer inderdaad bezig is met het (verkennen van) de mogelijkheden om het coronavirus zelf te muteren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 9

Zie mijn antwoorden op vraag 2 en vraag 4 en 5.

Vraag 10

Wordt ook in Nederland door Pfizer onderzoek gedaan met niet-infectueuze onderdelen van het coronavirus om de werking/activiteit van antivirale middelen te testen en in vitro experimenten met SARS-COV-2 cellen gedaan? Zo ja, op welke manier is de veiligheid hiervan geborgd en zijn er risico-analyses gemaakt met betrekking tot potentiële 'ontsnapping' van het virus, en/of nieuwe varianten daarvan?

Antwoord vraag 10

Zie mijn antwoord op vraag 8.

Vraag 11

Mocht Pfizer en/of andere farmaceutische bedrijven inderdaad bezig zijn met het verkennen van het eigenhandig muteren van het coronavirus, wat is daarover dan het standpunt van de Nederlandse overheid? Gaat u dit toestaan?

Vraag 12

Mochten farmaceutische bedrijven ook in Nederland dergelijk onderzoek gaan uitvoeren, op welke manier gaat de Nederlandse overheid hier dan toezicht op houden? Worden hiervoor eisen en richtlijnen opgesteld?

Antwoord vraag 11 en 12

Zie mijn antwoord op vraag 4 en 5.

1) Twitterbericht, 26 januari 2023
(https://twitter.com/Project_Veritas/status/1618405890612420609).

2) Pfizer, 27 januari 2023, 'Pfizer Responds to Research Claims'
(<https://www.pfizer.com/news/announcements/pfizer-responds-research-claims>).